

Københavnstrup og omegn

Sproget virker som en yoyo, der både kan trække en person eller et sted ned i sølet – og sætte dem op på en piedestal.

Danmarks hovedstad kaldes Københavnstrup, når man vil trække den ned på jorden, helt ned til den bondske muld, hvor de udstrakte marker nu og da afbrydes af mindre byer med endelsen -strup, fx Pederstrup og Povlstrup. Til gengæld trækker betegnelsen Nørrebro bydelen Nørrebro op i en cool og New York-agtig sfære.

Djævløen, der bruges om både Sjælland og Amager, er ikke flatterende. Den rigtige Île du Diable er nemlig en lille ø ud for Fransk Guyana i Sydamerika, som engang var en fransk strafkoloni.

På kortet over Nordsjælland og København er stednavne udskiftet med navne fra slang og dagligsprog. De er udvalgt fra Slangordbogen, der er på trapperne som app. Du kan finde flere navne på byer, lande, gader, pladser, bygninger og alt muligt andet i appen, alt belagt med autentiske citater.

Slangnavnene tilhører sprogets kreative lag. Disse folkelige, uofficielle stednavne trives blandt sprogets brugere som mælkebøtter på stenbroen, og der er en voksende interesse for dem blandt navneforskere. Men Retskrivningsordbogen bliver de ikke optaget i, bortset fra det fiktive sted Langtbortistan, der blev introduceret i en Dumbo-historie i Anders And (1959).

Blå bog

Torben Christiansen er cand.mag., freelance redaktør og korrekturlæser, ordbogsredaktør og oversætter. Arbejder blandt andet for Nordisk Forskningsinstitut, KU, og for Det Danske Sprog- og Litteraturselskab.

Chokoladekrydset – krydset Ballerup Byvej (Frederikssundsvej) – Ring 4 i Ballerup, tæt på Toms Gruppen (Toms Fabrikker), der bl.a. fremstiller chokolade. Kendt fra trafikradioen.

CPH – København. Stammer formentlig fra CPH (Copenhagen) som betegnelse for Københavns Lufthavn Kastrup.

Dammeren – Damhussøen. Endelsen *-er* er produktiv i dannelsen af uformelle ord, der også indebærer en afkortning; det er typen fritter = fritidshjem. I København finder vi også Genneren (Genforeningspladsen) og Rådderen (Rådhuspladsen).

Den Røde Plads – bycenteret i Værløse, opkaldt efter rød klinkebelægning og rødstensbygninger. Den Røde Plads kendes også i Holstebro, men dér er det nu et officielt navn. Og så er Den Røde Plads jo en central plads i Moskva.

Djævløen – 1) Amager, 2) Sjælland.

Fluepapiret – populær badestrand ved 1) Charlottenlund, 2) Klampenborg.

Forbudssverige – Sverige betragtet som et land med mange forbud og restriktioner, fx mht. moral, køb af alkohol og trafikikkerhed.

Guldkysten – ironisk ment navn på en beboet del ud til vandet i Sydhavnen; nabo til Lorteren.

Jeantofte – [sjang'täfte] Gentofte. Den fransklignende udtale skyldes, at fransk (som er diplomatsprog) traditionelt har høj status. Udtalen kan også spille på hovedpersonen Jean de France i Ludvig Holbergs komedie »Jean de France eller Hans Frandsen« (1722).

KBH – København.

Københavnstrup – København. Endelsen -strup eller -trup (af torp 'udflytterbebyggelse') kendes fra navne på mindre byer, fx Pederstrup, Povlstrup. Navnet København betyder 'købmændenes havn'.

Lorteren – nabo til >Guldkysten.

Lortøen – Amager. Øen modtog tidligere natrenovation, dvs. latrin, fra København.

Nørrebrox – Nørrebro. Endelse efter bydelen Bronx i New York. Bronx er opkaldt efter Jonas Bronk, der måske var dansk, og som på hollændernes vegne købte dele af området i 1641. -bronx findes også på Fyn i Bolbronx (Bolbro) og i Jylland i Sønderbronx (Sønderborg).

Nørrebrosten – Nørrebro. Hentyder til gadekampe mellem demonstranter og politi. Hvor Ungeren (Ungdomshuset) lå engang, er der nu et gabende tomt hul kaldet Ground 69.

Pestegnen – Vestegnen. Områder vest for København. Kaldes også pomfritbæltet.

Pløresund – Øresund. Navnet blev brugt, før det blev muligt at bade i havnen.

Remouladekysten – Brøndby. Hentyder til fodboldklubbens gule og blå spilledragt.

Sundet – Øresund. Tidligere også kaldet Pløresund. »Det var tidlig morgen uden for vinduet. Langt nede ad vejen kom en knallert summende som en hveps .. Ude på Sundet dunkede en kutter.« (Leif Panduro).

Svensk Congo – Sjælland. Kaldes også Djævløen eller slet og ret Øen.

Vejrstation Flyveløse – forvanskning af Flyvestation Værløse. Navnet skyldes ringe flyveaktivitet på flyvestationen, hvis nedlæggelse blev påbegyndt i 2004.

whiskybæltet – velhavende områder nord for København. Modsat pomfritbæltet, dvs. områder vest for København.

Ødestaden – Ørestaden. I begyndelsen var der langt mellem husene.

Øen – Sjælland. Kaldes også Djævløen og Svensk Congo.

Ønskeøen – Amager. Tilsyneladende introduceret som en modoffensiv mod Lortøen/Djævløen. Navnet er måske efter James Matthew Barries (1860-1937) fortælling om Peter Pan med eventyrøen Neverland, på dansk: Ønskeøen.

